

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Ma szász éve

Cím:

Ma szász éve

Fotás:

Magyar Nemzet 1949. V. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Helyszám:

Személy:

Idő:

1859 / 1949

Tárgy:

9439

Budapest nyomda XV., Közp. Városrész — 1967/60

hogyan a magyar honvédségek utasították Budavárat. Honvédek 1849 május 21-én indultak végül rohamra Budavárra ellen. Pestet már előbb visszafoglalták és május 4-én kezdték meg a támadást a vár ellen. A Görgey parancsnoksága alatt álló hadsereg Budavárra kezdte meg az ostromot és három órai tüzelés után felszolgálták. Hentzi osztrák tábornok, hogy adja fel Budavárat. Meglepő módon az átadás és a pesti Duna-partot kezdte lövetni. Ez az agyútűzést végezték a pesti Dunapart palasorában.

Május 21-én hajnalban Görgey elrendelte, hogy az összes ágyúkat átadandó tüzelés indítsanak a vár ellen. Ugyanakkor a gyalogság is megkezdte támadását. Reggel 5 óra tájban a Nagy Sándor parancsnoksága alatt álló Inkey század Inkey őrnaggyal az élen rekkálhatott a tüzértől alig megnyitott első résen. Nem sokkal később egy másik rohamcsapat a Rácdóros felől létrákon megmászta a várfalat és bejutott a vár területére. Hentzi tábornok, gojtóit halálra haldiosan megebesült. Honvédek éjszánt rohamának nem sokáig tudták ellenállni a vár osztrák védői és parancsnokuk sebesülése után megforpant védelmük.

Délután 10 órára már az utolsó védelmi helyeket is elfoglalták honvédekink. A honvédség vesztesége 118 ember volt, az osztrák védők halottainak a száma 1906 ka on. Ezek közül 2600 foglyot ejtettek honvédekink. 100 ágyút és több mint 1500 puskát zsákmányoltak. Ezzel a fődíros teljes egészében felszabott.

A 100 éves évfordulón méltóan ünnepeleljük meg és ebből az alkalomból a Várban népi demokráciánk nagyszabású ünnepséget rendez.

Magyar zászló Budavár ormán

Most száz esztendeje röpült fel másodsor diadalmas magyar hadsereg nemzetiszínű zászlaja Budavár ormán. A nagysarlói csata után rohamléptekben vonult vissza Ausztria felé Welden megvert osztrák hadserege. Görgei, a honvédség fővezére, elrendelte Budavár ostromát. Pestől keletre Aulich hadteste rendezett demonstratív felvonulást, Budavárat pedig a hegyvidékről Görgei személyes vezélése alatt Nagy Sándor, Knézits és Kmetty hadteste vette ostrom alá. Budavárat Hentzi 5600 főnyi osztrák sereggel védte. Ellene ugyan 25.800 főnyi honvéd gyalogság, 5100 huszár vonult fel 142 ágyúval; az ostromló hadsereg tehát jóval nagyobb volt, mint a védő, azonban Hentzi ennek ellenére rendkívül előnyös helyzeiben volt, mert Budavárat modern szisztemák szerinti legerősebben és legtökéletesebben erősítették és nagyszámú tüzértésze főlényesen védekezhetett a honvédek ostromtűze ellen.

Tizenhét napig tartott az ostrom és 21-én hajnali négy órától reggeli hét óráig zajlott le a döntő roham. A honvédek létrákon és más könnyen megsemmisíthető, kezdetleges alkalmazásokon küzdöttek fel magukat a várba egészen a Szent György-térig. Ott kapott puskagolyótól halálos sebet Hentzi s a védőrség megadta magát. A magyar honvédség halottakban 368 vitézt veszített, s 680-an sebesültek meg, a védőőrségnek ellenben majdnem 900 embere esett el és a foglyoknak jórésze is sebesült volt. Az ostrom előtt Görgei és Hentzi megegyeztek abban, hogy Pestet nem lövetik. Ezt a megállapodást azonban Hentzi gyakorlatosan megszegte s azért volt kénytelen Pest összebombázását abbahagyni, mert Görgei

megfenyegelte, hogy ez esetben Budavár megvételekor a védőőrséget kardjára hányja. Alnoch ezredes Hentzi megbízásából föl akarta robbantani a Lánchídat, de neki nem sikerült teljesen az, amit Budapest harmadik ostromakor. 1945. januárjában Hitler tábornoka megállapítható hadicél nélkül, valóságos merényletként követelt el, amikor Budapest gyönyörű hidjait felrobbantotta.

Haditörténészek elkecseregett vitát folytattak, vajjon nem lett volna-e helyesebb, ha Görgei Budavár ostroma helyett a megvert osztrák hadsereget Bécsig kergeti. Ma azonban már a tárgyilagossági történetírás megállapította, hogy nemesak a nemzeti közhangulat és a honvédség harci kedve fokozása szempontjából volt fontos az ország fővárosának elfoglalása, hanem az igen jelentős hadiérdeket is szolgálta, lévén Budapest közlekedésileg is az ország centruma. Budavárra először a törökök kiűzésekor tüzték ki a magyar nemzeti zászlót. Másodsor 1849. május 21-én és végül harmadszor a dicső szovjet hadsereg szabadította fel Magyarországot fővárosát az ott garázdálkodó nácihadsereg és a velük szövélkezett nyilas csűrhe reménytelen, okatlan és kártékony furorjától. Az 1848—49-i magyar szabadságharc véres katasztrófába fulladt e dicső fegyvertény ellenére is. Egyrészt azért, mert a cári reakció a habsburgi reakció támogatására sietett s másrészt, mert a nyugati nagyhatalmak fagyos közönnyel — kormányaik lappangó helyesléssel — nézték végig a magyar demokrácia első függetlenségi harcának tragédiáját. Ma más a helyzet. Mert Budavár harmadik megvétele egyben az új független és szabad népi magyar demokrácia születésnapja.